

چین و ماچین : ۱۸۰

چینیان : ۲۰۷

«ح»

حافظ : ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۵۰

حافظ ابرو : ۱۷۲

حجاج بن یوسف : ۳۸

حدیقه الحقیقه : ۱۳۵، ۱۵۵، ۱۸۰،

۱۹۶، ۱۹۵

حسن شاه : ۱۰۷

حسن صباح : ۱۷۵

حسین بن حمدان : ۱۰۹

حسین بن علی ع : ۱۷۲

حصار اختیارالدین : ۱۰۷

حلوان : ۱۲۱

حماسه بختری : ۱۹۴

حمدالله مستوفی : ۲۴

حمزه اصفهانی : ۲۱۳، ۲۱۴

«خ»

خاقان : ۵۲

خدای نامک : ۱۴۱

خدای نامه : ۱۳

خراسان : ۳۶، ۴۵، ۹۷، ۱۲۴، ۲۰۶،

۲۲۷

خزر : ۱۷، ۲۰۷

خسرو اول = انوشروان

خسرو پرویز : ۱۲۱، ۲۰۶، ۲۱۲

الخطط المقریزیه : ۱۰۸

توسر = تنسر

تهران : ۱۰۸

تیسفون : ۲۴

«ث»

ثمارالقلوب : ۱۶۴

«ج»

جاحظ : ۱۱۴، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۷۶

جربی : ۱۲۴

جشنسف : ۱۲، ۳۶، ۴۸، ۴۹، ۹۷،

۱۲۲، ۲۱۲

جمال الدین عبدالرزاق : ۱۸۶

جمال زاده ، سید محمدعلی : ۱۲۵، ۹۹

جهانکشای جوینی : ۱۵۶، ۱۵۷

جهیل = جهتل

جهتل : ۹۵، ۹۶، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۹۹،

۲۲۰، ۲۲۲، ۲۲۳

جهنک = جهتل

جهنل = جهتل

جهودان : ۶۸، ۱۶۰، ۲۱۱

جهیل = جهتل

جیحون : ۱۱۳

جیلان : ۴۹، ۱۲۴

جیل جیلان : ۱۲۴

«چ»

چهرآزاد : ۱۷۴

چین : ۳۱، ۳۲، ۴۵، ۷۴، ۸۵

دبیران مهشت: ۲۰۲	خطیب تبریزی: ۱۶۴
دبیرسیاقی، محمد: ۱۸۰	خلیل (امیر...): ۱۰۷
دخویه: ۱۰۹، ۹	خوارزم: ۵۴، ۱۷، ۱۱
در پیرامون تاریخ بیهقی: ۱۳۰	خورزاد: ۳۷
دریدین الصمد: ۱۹۳، ۱۹۲	«د»
دزنیشت: ۶	دابشلیم: ۲۲۳
دزی: ۱۲۷	دادبه: ۳۸
دمشق: ۱۹۴	دادجشنس: ۳۸
دنباولد: ۴۹	دادگشنسب: ۳۸
دوره شاهنشاه ساسانیان: ۲۶	دادویه: ۳۸
دوسر = تنسر	دارا: ۸۵، ۷۵، ۴۵، ۳۴، ۳۱، ۱۹
دهخدا، علی اکبر: ۹۴، ۹۰، ۸۵، ۴۱	۱۴۱، ۱۲۳، ۱۱۹، ۹۱، ۸۶
۱۲۰، ۱۱۷، ۱۱۳، ۱۰۸، ۱۰۶	۲۱۷، ۲۱۱، ۱۷۵
۱۰۴، ۱۳۷، ۱۳۶، ۱۳۵، ۱۳۳	دارابن چهارزاد: ۱۷۴، ۷۴، ۲۰
۲۱۹، ۲۰۴، ۱۸۶، ۱۶۴	دارای چهارزاد = دارابن چهارزاد
دیلم: ۸	دارای دارایان: ۲۱۲، ۱۱۸، ۲۰
دیلمان: ۴۹	دارای سوم: ۲۱۷
دینکرد: ۲۷، ۲۶، ۲۵، ۷، ۶	دارک، هیوبرت: ۱۸۰، ۱۱۱
دینوری: ۲۹، ۲۷، ۲۵، ۲۳، ۲۱	دارمستتر: ۱۶، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۸، ۷، ۶
دیوان انوری: ۲۱۴	۴۰، ۳۹، ۳۸، ۳۷، ۳۰، ۲۷، ۲۶
دیوان سنائی: ۱۹۷، ۱۶۴	۱۱۸، ۱۰۵، ۱۰۲، ۱۰۱، ۴۵
دیوان شمس تبریزی: ۱۹۷، ۱۳۳	۱۳۸، ۱۲۶، ۱۲۵، ۱۲۳، ۱۲۲
دیوان قطران: ۱۷۷	۱۶۱، ۱۶۰، ۱۵۸، ۱۵۴
دیوان المعانی: ۱۸۰	داود یزدی: ۱۱
دیوان ناصر خسرو: ۱۲۲	دباوند: ۸
«ذ»	دبشم: ۲۲۳
ذخیره خوارزمشاهی: ۱۵۵	

- ذوالقرنین : ۱۱۹
 رومیان : ۲۱۲، ۲۱۱، ۱۱۲، ۱۰۹
 ذیل قوامیس عرب : ۱۳۷
 رویش مند : ۱۲۶
 «ر»
 راحة الصدور: ۱۳۷، ۱۹۵
 ری : ۱۲۴، ۱۱، ۸
 ریو: ۱۱
 راجب اصفهانی : ۱۱۴، ۱۵۰، ۱۶۵
 ۲۰۱
 رام کشنسپ : ۱۲۲
 زبدة التواریخ : ۱۷۵، ۱۰
 زبیدی : ۱۰۹
 الرائد : ۲۱۳، ۱۸۹، ۱۸۵
 زدشتر: ۲۲۳
 ربيع الابرار: ۱۷۲
 زدشتهشت : ۲۲۳
 ردبراباحیه : ۱۵۶
 زرادشت = زردشت
 رسمین : ۱۷۴
 زردشت = زردشت
 رستم بن علی بن شهریار بن قارن : ۱۲۲
 زردشت : ۲۱۵، ۲۱۴، ۸۹، ۲۵
 رستین دبیر : ۱۹، ۲۰، ۷۶، ۷۷
 ۸۶، ۸۵
 زردشتیان : ۲۱۵، ۲۰۳
 رسول ص : ۲۰۰، ۱۹۸، ۱۹۳، ۱۹۲
 زریاب خوبی، عباس : ۱۰۹
 رشیدالدین فضل الله : ۱۰
 زمبیکه : ۱۲۴
 رضوانی ، محمد اسماعیل : ۴۲
 زمخشری : ۱۸۷، ۱۸۶، ۱۷۷، ۱۷۲
 رکن الدین بیبرس البندقداری : ۱۰۷
 ۲۱۳
 رك به بیبرس
 زمیادیش : ۱۲۶
 رکن الدین : ۱۱۷
 زند اوستا : ۱۵۸، ۱۴۳، ۱۳۹، ۱۱۸
 رمضانی ، حاجی محمد : ۳۹
 ۲۰۴، ۲۰۲، ۱۷۳
 رودکی : ۱۶۴
 زند مزدیسنا : ۱۱۸
 روزت : ۱۲۶
 روزنی : ۱۱۸، ۱۱۷، ۱۱۰، ۱۰۶
 روزبه : ۳۸
 ۱۱۹، ۱۳۲، ۱۳۱، ۱۳۰، ۱۳۹
 روم : ۸۵، ۷۴، ۴۴، ۴۵، ۳۴، ۳۱
 ۱۴۷، ۱۵۵، ۱۵۳، ۱۵۰، ۱۵۷
 ۱۷۸، ۱۰۵، ۹۷، ۹۱، ۹۰، ۸۹
 ۱۶۲، ۱۷۳، ۱۷۵، ۱۶۶، ۱۶۴، ۱۶۲
 ۲۱۰، ۲۰۸، ۲۰۵

سوریه : ۲۱۲، ۹۱ ، ۱۹۰ ، ۱۸۹ ، ۱۸۲ ، ۱۷۹

سومنات : ۸۹ ، ۲۲۵ ، ۲۰۴ ، ۲۰۰ ، ۱۹۵

سیاست نامه : ۱۱۱ ، ۱۱۲ ، ۱۱۵ ، زین العابدین ع = علی بن الحسین

۱۸۰

«س»

سیاوش : ۲۱۰ ، ۹۱ ، سامان : ۴۸ ، ۲۲

سید ظهیرالدین : ۱۲۴ ، سامانی : ۱۷ ، ۱۵ ، ۱۴ ، ۱۰ ، ۵

سیروان : ۱۲۱ ، ۲۱ ، ۲۸ ، ۳۸ ، ۱۱۵ ، ۱۱۶

سیلوستر دوسامی : ۱۹ ، ۲۰ ، ۶ ، ۱۴ ، ۱ ، ۱۲۲

«ش» ، ۳۶ ، ۲۸ ، ۲۶ ، ۲۳ ، ۱۴ ، سامانیان

۲۱۶ ، ۱۲۳ ، ۳۹

سامی = سیلوستر دوسامی

سامانی : ۱۱۵

سبزواری : ۱۷۵

ستخر = اصطخر

سراج الملوك طرطوشی : ۲۲۲ ، ۲۲۰

سریانی : ۱۹

سعدی : ۲۲۵ ، ۱۹۵ ، ۱۶۴ ، ۱۳۳

سقراط : ۸

سکندر = اسکندر

سلیمان ساوجی : ۱۳۵

سلیمان : ۲۱۴

سنائی : ۱۳۳ ، ۱۱۵

سند : ۱۱

سندبادنامه : ۱۱۲ ، ۱۵۶ ، ۱۶۴ ، شرح مثنوی سبزواری : ۱۷۵

شرح نهج البلاغه : ۱۹۳ ، ۱۸۴ ، ۱۸۳ ، ۱۸۱

شهربانویه : ۱۷۲ ، سنن سلوک الارض والانبیا : ۱۲۵

طوسی (صاحب عجایب المخلوقات) :

۱۸۰

«ظ»

الظاهر = رکن الدین بیبرس

ظفرنامه شاسی : ۱۷۱

ظهیرقاریدانی : ۱۹۵

ظهیری سمرقندی : ۱۸۴

«ع»

عباس بن عبدالمطلب : ۱۹۳، ۱۹۲

عباس بن مرداس : ۱۶۴

عبدالواسع جبلی : ۲۱۴

عبدالله : ۱۱۴

عبدالله بن الصمه : ۱۹۲

عبدالله بن علی بن محمد کاشانی =

ابوالقاسم عبدالله ...

عبرانیون : ۹۱، ۴۵

عثمان توران : ۱۸۲

عجایب المخلوقات : ۱۸۰

عراق : ۱۱

عراق عجم : ۱۲۱

عراق عرب : ۱۲۱

عراقین : ۱۲۱، ۴۸

عرایس الجواهر و نفایس الاطایب : ۱۳۷

عرب : ۲۰۸، ۲۰۶، ۱۲۷، ۸۹، ۱۸

۲۰۹

عریب بن سعد قرطبی : ۱۰۹

عطار : ۲۲۳

شیرکشنسب : ۱۲۲

شمیز : ۱۶۱

شیزیکان (گنج) : ۶

«ص»

صاحب ابن عباد : ۱۸۰

الصراح من الصحاح : ۱۳۹، ۱۲۰

، ۱۵۳، ۱۵۲، ۱۴۶، ۱۴۲

، ۱۷۳، ۱۵۷، ۱۵۶، ۱۵۵

، ۱۸۱، ۱۷۹، ۱۷۷، ۱۷۶

، ۱۸۷، ۱۸۶، ۱۸۵، ۱۸۴

، ۲۰۳، ۱۹۷، ۱۹۵، ۱۸۹

۲۲۵

صرفی : ۱۰۸

صفین : ۱۹۳

صله تاریخ طبری : ۱۰۹

صین = چین

«ط»

طبرستان : ۸، ۱۱، ۱۲، ۱۴، ۳۴

، ۱۲۳، ۹۷، ۹۲، ۵۱، ۴۹، ۳۶

۲۲۷، ۱۲۶، ۱۲۵، ۱۲۴

طبری ، محمد جریر : ۲۷، ۱۲۲

۲۱۳، ۱۷۴

طبقات الشعرا : ۱۷۲

طخارستان : ۲۰۵، ۸۹، ۱۸

طرطوشی : ۲۲۲، ۲۲۰

طغرل : ۱۷۵

- انقعدالقرید : ۲۰۸، ۱۲۶ :
 علاء بن سعید : ۱۱ :
 علاء الدوله : ۱۷۵ :
 علی بن ابی طالب ع : ۱۲، ۸۳، ۱۳۳ :
 ۱۹۳، ۱۹۲، ۱۶۶، ۱۴۹ :
 علی بن الحسین ع : ۱۷۲ :
 عمان : ۲۰۵، ۸۹، ۱۸ :
 عمر : ۱۹۳ :
 عمیدالدین ابوالفوارس القنارزی : ۱۸۴ :
 عنصری : ۱۸۰، ۱۲۲، ۱۱۵ :
 عهد اردشیر : ۱۶، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۶۶ :
 ۲۱۹، ۲۱۸، ۱۶۸ :
 عیسی : ۲۲۴، ۱۰۹، ۶۶، ۲۴ :
 «غ»
 غزالی : ۱۵۶ :
 «ف»
 فائمین : ۲۲۰ :
 فارس : ۱۲، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۴، ۳۷ :
 ۴۷، ۴۶، ۵۲، ۷۶، ۸۹، ۹۱ :
 ۱۰۲، ۱۱۶، ۱۱۱، ۱۷۲، ۲۰۵ :
 ۲۱۱ :
 فارسنامه : ۱۰، ۲۱، ۲۸، ۳۰، ۳۳ :
 ۳۴، ۳۵، ۴۱، ۱۷۳ :
 «ق»
 قاهر : ۲۹ :
 قابوس : ۱۳۷، ۵۴ :
 قابوس شاه : ۱۸ :
 قدشوارگر : ۳۶ :
 فراندالال فی مجمع الامثال : ۱۷۹ :
 قرات : ۱۸، ۸۹، ۲۰۱، ۲۱۱ :
 فرانسه : ۱۳ :
 فرجوارجر : ۱۲۴ :
 فرخان : ۲۳ :
 فرخی سیستانی : ۱۳۴ :
 فردوسی : ۲۴، ۱۱۲، ۱۲۳، ۱۹۸ :
 فرزاد بیرجندی ، سید محمد : ۴۲، ۱۲۷ :
 فرس : ۳۱ :
 فرشوادجر : ۱۲۵ :
 فرشوادگر : ۱۲۳، ۱۲۴ :
 فرشواذگر : ۹۲، ۹۷ :
 فرنک : ۲۵ :
 فرهنگ رشیدی : ۱۹۵ :
 فرهنگ سروری : ۱۹۸ :
 فرهنگ فارسی (دهخدا) : ۴۱ :
 فرهنگ نفیسی : ۱۷۹ :
 فریدون : ۲۰۵ :
 فلسطین : ۸۵ :
 فوقی یزدی (ملا...) : ۱۰۷ :
 فیاض ، علی اکبر : ۱۱۱، ۱۵۰، ۱۸۱ :
 ۱۹۶ :

- قاجار: ۱۰۸
 قادیسیہ: ۱۱۳
 قارن: ۱۰۶
 قاسوس عربی انگلیسی: ۱۱۳
 قاهر = قاهر
 قاهرہ: ۱۰۷، ۱۱۴، ۱۶۵، ۱۸۰
 قباد: ۱۷، ۹۷، ۱۲۳، ۱۲۴، ۲۰۶
 قبط: ۲۲۷، ۲۱۲
 قرآن: ۵۸، ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۱۹، ۲۰۱
 قریش: ۱۷۲
 قزوینی، محمد: ۱۳۶
 قطران تبریزی: ۱۷۷
 قفقاز: ۱۷
 قومش: ۱۲۴
 قیرانشاہ: ۹۵
- کاوہ (مجلہ): ۱۲۵، ۹
 کتاب الحماسہ: ۱۶۴
 کتاب الہند = تحقیق مالہند...
 کتمان السر: ۱۱۶
 کرتیر: ۱۲۴
 کرد: ۱۱۲
 کرمان: ۱۸، ۵۴، ۱۱۲، ۱۳۷
 کریستنسن: ۹، ۱۳، ۱۸، ۲۰، ۲۳
 کشف الاسرار: ۱۲۹، ۲۲۴
 کشکول: ۱۹۴
 کشمیر: ۲۲۲
 الکلیحیۃ العرنی: ۱۹۴
 کلہ: ۲۱۱
 کلکتہ: ۱۶۴
 کلیگ و دمنگ: ۱۹
 کلیلہ و دمنہ: ۱۳، ۱۹، ۲۰، ۱۳۲
 کوزوش: ۲۱۱
 کوفیان: ۱۸۹
 کی بشتاسپ: ۲۱۶
- کابل: ۱۷، ۱۸، ۵۴، ۸۹، ۲۰۵
 کارنامک: ۲۰۲
 کارنامک: ۲۸، ۲۷
 کارنامک اردشیر پاپکان: ۲۴
 کارنامہ اردشیر پاپکان: ۱۲۳
 کامل سبرد: ۱۱۶، ۱۷۶
 کاوسس (کیوس): ۱۸
 کاوس: ۲۲۷
- «ك»

لیسترانج، گای : ۱۷۲،۲۱

لین : ۱۵۲

«م»

ماجشنس : ۳۶،۹،۴۸

ماجشنس = جشنسف = گشنسپ

ماچین : ۱۸۰

ماد : ۲۱۱،۱۲۱

مار کوارت = مرکوارت

ماریکک : ۱۲۴

مازندران : ۱۱

مالک اشتر : ۱۶۶

مانی : ۳۸،۲۹

ماوردی : ۱۱۵

ماه (= ماد) : ۱۲۱

ماهات : ۱۲۱،۴۸

ماه بسطام : ۱۲۱،۴۸

ماهداد : ۳۰

ماهر = قاهر

ماه سبدان : ۱۲۱،۴۸

ماه گشنسپ : ۱۲۲،۳۶،۲۶

ماه نهاوند : ۱۲۱،۴۸

میرد : ۱۷۶،۱۱۴

متوکل : ۲۰۱

مثنوی : ۱۹۶،۱۷۵،۱۱۲،۱۱۱

مجلسی : ۲۲۵

مجله آسیائی : ۳۹،۱۲

کی لهراسپ : ۲۱۶،۲۱۱

کیوس = کاوسس

کیوس : ۱۲۳،۹۷

«گک»

گاو باره : ۱۲۴

گرد کوه : ۱۷۴

گشتاسپ : ۲۱۷،۲۵

گشتاسپ بن لهراسف : ۸۹

گشنسپ : ۱۲۳،۳۶

گلستان سعدی : ۲۲۵

گنج شیزیکان : ۲۵،۷،۶

گندهار : ۲۲۲

گودرز : ۲۱۱

گوهرین، سید صادق : ۲۲۳

گیلان : ۱۲۴،۴۸

گیومرث : ۲۱۵،۲۱۴

«ل»

لاله‌لی (کتابخانه) : ۱۷۷

لامپرید : ۲۱۰

لاوی : ۱۶۱

لسان العرب : ۱۰۹

لسترینج = لیسترانج

لغت نامه دهخدا : ۲۱۹،۱۳۵

لندن : ۱۸۰

لهراسپ : ۲۱۱

لیدن : ۱۹۵

- مجله انجمن همایونی آسیائی : ۱۷
مجله کاوه = کاوه
- مجملة التوارىخ والقصص : ۲۹ ، ۳۳
۱۷۱ ، ۱۷۴ ، ۱۷۹ ، ۲۲۲
- مجموعه المعانی : ۱۸۵
المعاصرین والاضداد : ۱۷۶
- محاضرات راعب : ۱۱۴ ، ۱۵۰ ، ۱۶۵
۲۰۱
- محمد بن عبد الملك الهمدانی : ۱۰۹
محمود غزنوی : ۱۳۰
- مدرس رضوی ، سید محمد تقی : ۱۳۵
۱۶۴ ، ۱۵۵
- مدیا : ۱۲۴
مرزبان نامه : ۱۱۲ ، ۱۹۵
- مرکوارت : ۱۸ ، ۲۳ ، ۱۲۵
مرگیان : ۱۲۴
- مروج الذهب : ۸۷ ، ۸۸ ، ۱۲۹ ، ۱۶۶
۱۷۲
- مزبادن (= ماسیدان) : ۱۲۱
مزدك : ۱۲۳ ، ۱۲۵
- مزدکیان : ۱۲۳
المسالک والممالک : ۱۲۴
- مسامرة الاخبار : ۱۸۲
مسعودی : ۸ ، ۹ ، ۲۵ ، ۲۶ ، ۲۸ ، ۳۶
- ۳۸ ، ۱۲۹ ، ۱۴۱ ، ۱۴۲ ، ۱۶۶
۲۱۵ ، ۲۱۶ ، ۲۱۷ ، ۲۱۸
- مسکویه = ابوعلی مسکویه
مسکویه رازی : ۱۰۹
مصادر زوزنی : ۱۱۰
مصباح المنیر : ۱۵۲
مصر : ۱۰۷ ، ۱۲۶ ، ۱۶۵ ، ۱۹۳ ، ۱۹۴
۲۲۴
- مصطفی البابی : ۱۹۳
مطرزی : ۱۵۲
- مطلع السعدین : ۱۰۷
معتصم الملك کيانی : ۳۹
معجم البلدان : ۱۱۳
مبین ، محمد : ۱۳۴
مغرب مطرزی : ۱۵۲
مفضليات : ۱۹۴
- مقامات بدیع الزمان : ۱۱۰
مقدمة الادب : ۱۸۶ ، ۱۸۷ ، ۱۸۸
۱۹۰ ، ۱۹۱ ، ۲۱۳
- مکران : ۱۸ ، ۸۹ ، ۲۰۵
مکرمین خلیل : ۱۷۱
الملل والنحل : ۱۴۱ ، ۲۰۸
منتهی الارب : ۱۷۹ ، ۱۸۶ ، ۱۹۷
۱۹۸ ، ۱۹۹ ، ۲۰۰
- منوچهر : ۳۶ ، ۳۷ ، ۴۵ ، ۱۰۶
مواسم الادب : ۱۷۷
موسی میرک : ۱۰۷
مولانا اولیاء الله : ۳۹

- نهابهارته : ۲۲۲
 نصرالله منشی : ۱۵۶
 نصرین سیار : ۱۸۵
 نصره الدوله رستم بن علی بن شهریار
 = رستم بن علی ...
 نظام الملک طوسی : ۱۱۵
 نعمان بن منذر : ۲۰۶
 نفس الرحمن : ۱۷۲
 نفشت (کوه) : ۱۴۱
 نفیسی، سعید : ۱۳۰، ۱۱۵
 نلدکه : ۱۲۲، ۲۹
 نویخت : ۲۰۶
 نوح : ۱۰۰
 نوگشنسب : ۱۲۲
 نهاية الارب : ۲۹، ۲۷، ۲۵، ۲۳، ۱۷
 نهج البلاغه : ۱۶۶، ۱۴۹
 نیشابور : ۱۱۳
 نیکلسن، رینولدالین : ۱۷۲، ۲۱
 ۱۷۵
 نهابهارته : ۲۲۲
 مهدوی، یحیی : ۱۳۹، ۱۱۵
 مهرآذرگشنسب : ۱۲۲
 مهران گشنسب : ۱۲۲
 میبندی : ۲۲۴
 میدیا : ۱۲۱
 مینوی، مجتبی : ۱۱۵، ۴۲، ۳۶، ۲۸
 ۱۱۶، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۳۲، ۱۳۵
 ۱۳۸، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۶۱، ۱۸۱
 ۲۰۳، ۲۰۹، ۲۲۲
 ون
 نادر مهرزا : ۱۷۷
 ناصر خسرو : ۱۶۳، ۱۵۷، ۱۱۵
 ناصرالدین ابومحمد نوح بن نصر سامانی :
 ۱۸۴
 نامدار گشنسب : ۱۲۲
 ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷
 ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۶، ۳۰، ۳۳
 ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۱، ۴۳
 ۹۹، ۱۰۹، ۱۲۳، ۱۳۰، ۱۳۱
 ۱۳۲، ۱۴۵، ۱۵۸، ۱۶۶
 ۱۷۷، ۱۸۴، ۲۱۱، ۲۱۲، ۲۱۵
 ۲۱۹، ۲۲۰، ۲۲۲
 نیکدنزر : ۲۱۱
 نخبجوی، محمد : ۱۷۷
 نصاری : ۶۶
 نصرتنامه اردشیرهاپکان : ۱۹

۲۰۸	وضع ملت و دولت و دربار در دوره
هندوان : ۲۰۷	شاهنشاهی ساسانیان : ۱۳
هندوستان : ۲۱۹	۱۴۴، ۱۳۸، ۳۹، ۲۳
هینتک : ۱۲۴، ۱۲۶، ۱۳۸، ۱۴۲	ولخش (پلاش اول) : ۱۳۷۰۷
۱۸۴، ۱۸۳، ۱۷۵	ولدنامه : ۱۷۸
هونیکمان : ۱۲۴	ولرس (فولرس) : ۱۳۳
هیاطله = هیتالیان	ولف : ۱۱۲
هیرکانیا : ۱۲۴	وندیداد : ۱۲۹
«ی»	وی دیوداد = وندیداد
یالمن (قلعه) : ۱۱۷	«ه»
یزد : ۱۱۲	هاشم علوی : ۱۱۴
یزدادی : ۱۱	هاهر = فاهر
یزدان : ۲۵	هیتالیان (هیاطله) : ۱۸
یزدان گشنسپ : ۱۲۲	هرات : ۱۰۷
یزدجرد : ۱۷۲	هرایوا : ۱۲۴
یزدگرد اول : ۱۷۸	هرتزفلد : ۳۹
یزدگرد سوم : ۱۷۸، ۲۱۷	هردیانوس : ۲۱۱
یسنای : ۱۳۶، ۱۴۳، ۱۵۱، ۱۶۰	هرمز : ۲۵
یشتها : ۱۴۴، ۲۱۱	هرمز چهارم : ۱۷
یمن : ۱۸، ۲۰۸	هروم : ۱۱۸
یوژیشتیره : ۲۲۲	هرون : ۱۱۱
یونان : ۱۰۵، ۲۱۰، ۲۱۱	همائی، جلال الدین : ۱۷۸
یهود : ۱۶۸، ۱۶۹، ۲۲۳	هند : ۴۵، ۴۰، ۳۳، ۳۱، ۲۰، ۱۹، ۸
	۲۰۶، ۲۰۵، ۱۸۰، ۹۰، ۸۹، ۸۵

فهرست رزوس مطالب حراشی ونوضیحات

«آ»

اصحاب ثغور: ۱۳۸

آتشگاه: ۱۶۱

اصیل: ۲۲۶

اعضا، طبقات: ۱۴۲ تا ۱۴۳

آفریده: ۱۳۸

الا وان معصية... ۱۹۲

«ا»

امرتکم امری... ۱۹۴، ۱۹۲

ابدال: ۱۵۸ تا ۱۵۹

انتخاب شهنشاه: ۲۰۴

اہلق تهور: ۲۰۱

اولینان: ۱۲۹

اہناء قتال: ۱۴۹

اہل براءت: ۱۶۵

اہنای ملوک: ۱۱۲

اہل البيوتات: ۱۱۵

اہرتکیش: ۱۳۹ تا ۱۴۰

ایران شهر: ۱۱۲

احتساب: ۱۳۲

«ب»

احتماء صادق: ۱۹۱

بائی رسانید: ۱۱۳ تا ۱۱۴

احیاء دین: ۱۴۲

با رشد: ۱۳۰ تا ۱۳۱

اذا کنتمو للناس...: ۲۰۰ تا ۲۰۱

باید... ۱۸۵

ارجاف: ۱۹۷ تا ۱۹۸

بختنصر: ۲۱۱

اردشیر دراز دست، بهمن: ۲۱۲

بدست: ۱۵۴ تا ۱۵۵

اردشیر (سامانی): ۲۱۱

بربر: ۱۰۵

اری تحت...: ۱۸۵

برجاس: ۱۰۹

ازان: ۱۴۷

برخاستن احتساب و تمیز: ۱۳۲

اساوره: ۱۴۹

برگ: ۱۹۶ تا ۱۹۷

استرجاع: ۱۹۰

بسیار تبعات: ۱۳۴

استناد: ۱۱۷

بغات الطیر... ۱۶۴ تا ۱۶۵

استهانت رخصت یافته: ۱۹۱

بگذشت از... ۱۲۱ تا ۱۲۲

اسکندرو دارا: ۲۱۰ تا ۲۱۱

بنات النعش... ۱۲۰

اصحاب بیوتات: ۱۱۵

- بوزینه : ۱۸۴
 به = با : ۱۹۱
 به تبع : ۱۱۹
 به تتبع : ۱۱۹
 بهرام بن خورزاد : ۱۰۰
 بهمن - اردشیر دراز دست : ۲۱۲
- «پ»
 پادشاهزادگان : ۱۳۸
 پدید آوردن : ۱۷۷ تا ۱۷۸
 پدید کردن : ۱۱۶ تا ۱۱۷
 پوریوتکیش : ۱۳۹ تا ۱۴۰
 پوست گاو : ۱۴۰ تا ۱۴۱
- «ت»
 تا : ۱۰۶ تا ۱۰۷
 تابوت : ۱۰۴
 تابشیر : ۱۸۶
 ترک، هند، روم : ۲۰۶ تا ۲۰۹
 تعاقب ملوان : ۱۲۰
 تعبیت : ۱۰۶
 تغول شاه : ۱۷۴ تا ۱۷۵
 تفاوت مراتب : ۱۴۶
 تفنق : ۱۰۶
 تقسیم ایرانشهر : ۱۱۸ تا ۱۱۹
 تلاعب حدثان : ۱۲۱
 تمحیق : ۱۴۰
 تمویه : ۱۴۲
- تنانر : ۱۱۷ تا ۱۱۸
 تنسر : ۱۲۶
 تهجین : ۱۰۳
 «ج»
 جشنسف : ۱۲۲ تا ۱۲۵
 جلوس دارای اول : ۲۱۷
 جمعیت طلبیدن : ۱۸۵
 جهتل : ۲۱۹ تا ۲۲۳
 «چ»
 چهارعضو : ۱۴۲-۱۴۳
 چهار قسمت زمین : ۲۰۰-۲۰۴
 «ح»
 حلم شتر : ۲۲۵
 «خ»
 خاضعین : ۱۷۳
 خاطر : ۱۸۵
 خانه : ۱۰۴-۱۰۲
 خدع : ۱۰۶
 خروج اردشیر با پکان : ۱۲۱
 خصیب : ۲۱۰-۲۰۹
 خفض عیش : ۱۸۴
 خلال : ۱۳۱
 خنک معدوحی... : ۱۲۷
 «د»
 دارا و اسکندر : ۲۱۰ تا ۲۱۱
 دارابن چهارزاد : ۱۷۶

- دارای دارایان : ۱۹۹
داور: ۱۴۳
درآن میان : ۱۸۳
دل : ۱۹۶
دل درسنگ شکستن : ۱۳۲-۱۳۳
دوازده هزارسال : ۲۱۹ تا ۲۱۴
دوسیدن : ۱۳۷
دول الزمان ... : ۲۰۰
دیارروم : ۱۰۵
دین و سلک ... : ۱۳۶-۱۳۷
دراری : ۲۱۱
- «ز»
- زائد : ۱۲۷
زادو بود : ۱۸۶
زحف : ۱۵۰
زرم و طاعت : ۲۰۳ تا ۲۰۴
زین ترك : ۲۰۵ تا ۲۰۶
زین ، چهار قسمت : ۲۰۴ تا ۲۰۵
- «س»
- سادات : ۱۱۳
سبایا : ۲۱۰
سرایا : ۱۹۹-۲۰۰
سرزدن : ۱۸۹
سغبه : ۱۹۵
سلطان : ۱۹۵
سنت : ۱۳۹
سنت کردن : ۲۰۲
سه گناه : ۱۵۰
سهل سلیم : ۱۹۱
سیاوش و افراسیاب : ۲۱۰
سیکی : ۱۴۱
شاه ، شاهانشاه : ۱۳۸
شاه کرمان : ۱۳۷
شکست دارا از اسکندر : ۲۱۷
- «ذ»
- ذکر: ۱۳۶
ذوالتاج یجمع ... : ۱۹۹
- «ر»
- رائد : ۱۲۷
راستین : ۲۱۳-۲۱۴
رائین : ۱۶۳
رباعی بابا افضل : ۱۱۵
رحم موصول : ۱۴۸
رد : ۱۴۳
رفض شهوات : ۱۳۴
رنک : ۱۳۳-۱۳۴
روا : ۱۰۵
روم ، هند ، ترك : ۲۰۶ تا ۲۰۹

- شهنشاهی اردشیر: ۲۱۷
- «ق»
- قاپوق: ۱۰۷-۱۰۸
- قادات: ۱۱۳
- قباد: ۲۲۷
- قباقی: ۱۰۷
- قبق: ۱۰۶ تا ۱۰۸
- قدرت نقشبند: ۲۱۳
- قصد: ۱۶۳
- قفیز: ۱۹۸
- قلب شدن: ۲۰۱
- قلت مباحات: ۱۳۲
- «ك»
- کتاب اقصیه: ۱۴۴
- کره: ۱۳۹
- کشتن یزد کرد سوم: ۲۱۷
- کلی: ۱۳۴
- کون و فساد: ۲۰۲
- کوهان: ۲۰۹
- «گ»
- گشنسف: ۱۲۵-۱۲۲
- گوش داشتن: ۱۳۴ تا ۱۳۶
- «ل»
- لغام: ۱۷۱
- لوحاز فخرا...: ۱۸۸
- لوکان لم یغن...: ۲۲۶
- لهنه: ۲۲۵
- «ص»
- صورت کردن: ۱۶۷، ۱۳۰
- «ض»
- ضابط: ۱۴۶
- «ط»
- طبقات: ۱۴۵-۱۴۶
- طبیعت طینت: ۱۹۸-۱۹۹
- طلوع: ۱۳۹
- طینت، طبیعت: ۱۹۸-۱۹۹
- «ع»
- عادت پادشاهان: ۱۸۲-۱۸۳
- عراقین: ۱۲۱
- عزیمت: ۱۱۳
- عقب: ۱۳۹
- عهد اردشیر: ۱۶۶، ۲۱۹
- عهد کسری: ۲۱۲
- «غ»
- غمری: ۱۸۷
- «ف»
- فالدین والملك...: ۱۹۵
- فانما المرء حدیث...: ۱۱۴ تا ۱۱۵
- فروتنان: ۱۷۳
- فرونهادن سنت: ۲۱۳
- فما کوفه...: ۱۸۷

- سهنه : ۱۴۴
- «م»
- ماهات : ۱۲۱
- ماه میدان : ۱۲۱
- مباشرت : ۱۲۹
- متداعی : ۱۵۲
- محکک : ۱۷۹
- مراد و هوا : ۱۶۳-۱۶۴
- مردم زاده : ۱۵۴
- مرده (مزده) : ۱۴۲
- مرده : ۱۷۰
- مرگ زردشت : ۲۱۷
- مزده : ۱۴۲
- مزور : ۲۰۱
- مستنکر : ۱۳۹
- مشبک : ۱۱۹-۱۲۰
- مصاف : ۱۰۶
- معلم مغان : ۱۴۳-۱۴۴
- معمار : ۲۱۳
- مکین : ۱۲۷-۱۲۸
- ملاذ : ۱۳۷
- ملايکه : ۲۰۴
- منادی : ۱۱۰ تا ۱۱۳
- مناضله : ۱۲۵
- منقبت : ۱۸۸
- موبد : ۱۴۳
- موزع : ۱۱۶
- مهرتدبيران : ۲۰۲
- مهست : ۲۰۳
- مهشت : ۲۰۳
- «ن»
- ناحيت مغرب : ۱۰۵
- نسل : ۱۶۰
- نفس اماره : ۱۲۸
- نکاح ... : ۱۲۹
- نوراه : ۱۳۸
- «و»
- واعجزالناس ... : ۲۲۶
- وان لاح ... : ۱۸۹ تا ۱۹۰
- وجه اشتقاق تنسر : ۱۲۶
- وفى العيش ... : ۱۸۷
- وفيه مافيه ... : ۲۱۲
- ولست بزوار ... : ۲۲۶
- ولن يمحو الانسان ... : ۲۲۴
- وسا الحزم ... : ۱۸۶
- «ه»
- هاله : ۲۱۹
- هربد هرابده : ۱۲۵
- هرديانوس در باب اردشير : ۲۱۱
- هزارسال : ۲۱۴ تا ۲۱۹
- هند، روم، ترك : ۲۰۶-۲۰۹
- هوا ومراد : ۱۶۳-۱۶۴
- «ی»
- يا جائرين علينا ... : ۱۹۱
- يشبطنى عن ... : ۲۲۶
- يروح ويغلو ... : ۲۰۳

of the conditions of the time. Furthermore it is my contention that the author is a person who knew *Sanskrit*, was familiar with Indian lore, had access to collections of Indian fables and literary stories and was in fact the man who translated into *Pārsik* the *Panchatantra* under the title of *Kalilag - o - Dimnag*; i.e., the man known as *Borzoy* (=Burzinmehr=Buzurgmihr). It is also probable that the same author was responsible for writing two other books based mainly on Indian literature and culture, namely, the *Sindbādnāmeḥ* and the story of *Bilauhar* and *Budāsaf*.

I have put forward my arguments concerning these suppositions in my Persian Introduction to the *Letter*. Professor *Mary Boyce*, in her introduction to her translation of the Letter of *Tansar* (Roma, 1968) has expressed different opinions on the subject.

Two friends, *M.E. Rezvāni* and *M. Rowshan*, have been kind enough to help me with this edition. I am also grateful to the publishing firm of *Khārazmic Ltd* for the publication of the work.

FOREWORD

This is a new edition of the book I edited and published under the title of *Tansar's Epistle to Goshnasp* in 1930. I have made corrections to the text and added a large number of notes in order to elucidate better the text's difficult, ornate and eloquent *Persian* prose of the twelfth century.

The *Letter* is supposed to have been written in the third century by a religious man named *Tansar* (or *Tausar*), who was contemporary with the founder of *Sāsānian* empire, *Ardashēr I.*, in answer to a letter of criticism written by the said *Goshnasp*, the hereditary ruler of *Patishkhwārgar*, a region south of the *Caspian Sea*. In that letter *Goshnasp* had criticized all the measures taken by *Ardashēr* in administrative, religious, social and economic matters. *Tansar*, a chief *Hērpadh* and a supporter of *Ardashēr* in his claims and policies, set out to enumerate the faults that *Goshnasp* had found, to refute them and to justify everything done and ordered by the king.

Darmesteter was the first scholar to edit and annotate the *Letter*, which he published along with a *French* translation. Further studies by *Marquart* and *Christensen* proved that the *letter* could not have been written earlier than the sixth century, some time between 557 and 570 A.D., with the aim to defend and justify the policies and measures followed by *Khosrow I.* after he had put *Mazdak* to death and found it necessary to alter some

TANSAR'S

LETTER TO GOSHNASP

SECOND EDITION

PREPARED BY

MOJTABA MINOVI

AND

M.E. REZWANI

Kharazmie Publishing and Distribution Co.

TEHRAN 1975